

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
Національної академії педагогічних наук України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Педагогічний факультет Карлового університету (м. Прага, Чехія)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
Державний Університет «Utena College» (м. Утена, Литва)
Гуманітарний-педагогічний коледж
Мукачівського державного університету

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VII Міжнародної
науково-практичної конференції
26-27 жовтня 2023 року

Україна, Мукачево 26-27 жовтня 2023 р.

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 25 жовтня 2023 р.)*

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (м. Ужгород);

Теличко Наталія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-27 жовтня 2023 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 556 с.

ISBN978-617-7495-53-5

У збірнику представлено тези доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку закладів загальної середньої та вищої освіти, освіти дорослих і професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова); Гоблик В. В. – д.е.н., професор; Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., професор; Молнар Т. І. – д.пед.н., доцент; Горват М. В. – к.пед.н., доцент; Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент; Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

ГАНГУР Г.В., ФЕНЧАК Л.М. РОЛЬ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	178
ГАРАПКО В.І. ОСВІТА В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	180
ГИЧКО М.В., ДУЛІШКОВИЧ В.В., ЛАЛАК Н.В. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ.....	183
ГОДЛЕВСЬКА К.В. ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ В УГОРЩИНІ	185
ГОЛОВАЦЬКА Ю.Б. ІНТЕГРАТИВНЕ КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩА ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ОСВІТИ	188
ГОЛЦАПФЕЛ М.В., МОЛНАР Т.І. ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	190
ГОРВАТ М.В., ШТИМАК А.М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	194
ГОРЕЦЬКА І.С. ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	196
ГРАБ О.В. АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КОМПОНЕНТІВ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ПРИРОДНЕ ДОВКІЛЛЯ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	199
ГРАБ М.В., ДОКТОР К.О. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ.....	202
ГРАБ М.В., ТЯГУР А.В. СТЕМ-ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	205
ГРЕГІРЧАК Д.Б., РОСОХА О.О. ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ ЕРАЗМА РОТТЕРДАМСЬКОГО	207
ГУБАЛЬ Г.Ю., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	210
ГУБАЛЬ М.В., ФЕНЧАК Л.М. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	213
ГУЗЕНКО О.В. АДАПТАЦІЯ ОСВІТИ ДО ПОТРЕБ РИНКУ ПРАЦІ.....	215
ДАНКАНИЧ О.В., ГРИЦЬКО В.В. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	218
ДЕМЕНЬ П., РЕГО Г. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО ЧИТАННЯ	220

Список використаних джерел

1. Fischer-Dárdai, Á., & Kaposi, J. (2022). Trends in changing history teaching in Hungary (1990–2020). *Hungarian Educational Research Journal*, 12(2), 164–192. <https://doi.org/10.1556/063.2021.00058>
2. CEDEFOP. (nd). *Integrated Pedagogical System – Integrált Pedagógiai Rendszer (IPR)*. URL: <http://surl.li/mngns>
3. Halász, G. (2023). From Teacher Education to Lifelong Teacher Learning and Teacher Innovation: The Case of Hungary. In: Wang, Y., Halász, G., Guberman, A., Baghdady, A., Mcdossi, O. (eds) *Research, Policymaking, and Innovation*. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-19-4349-2_5

ГОЛОВАЦЬКА Ю.Б.

Тернопільський національний педагогічний університет
м. Володимира Гнатюка, Україна

ІНТЕГРАТИВНЕ КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩА ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасна вища освіта продовжує переживати період становлення нової освітньої парадигми, сутність якої полягає у необхідності виховання сучасного висококваліфікованого конкурентоспроможного фахівця. На сьогоднішній день однією з ключових вимог до якості підготовки майбутніх перекладачів є не стільки бездоганне знання лінгвістичних основ та володіння мовою на професійному рівні, скільки наявність розвинених професійно орієнтованих умінь та навичок, що дозволяють здійснювати перекладацьку діяльність у загальних та спеціалізованих галузях. Зокрема, в умовах глобалізації світової культури й виникнення інтернаціональних компаній майбутні перекладачі повинні бути готовими здійснювати локалізацію різноманітних інформаційних масивів.

Така перекладацька діяльність пов'язана із смисловою переробкою інформації, цінність якої визначається соціально, соціокультурно, етнокультурно маркованими категоріями. Очевидно, що глобалізація, культурна інтеграція, розвиток цифрових технологій – реалії сучасно-

го світу, які ставлять нові завдання перед перекладацькою спільнотою. Зміни у світі ведуть, у тому числі, і до ускладнення перекладацької діяльності. Від майбутніх перекладачів вимагають здатності вільно орієнтуватися в мовному та соціокультурному контексті комунікативної ситуації, послідовно реалізовувати обрану стратегію, прогнозувати можливі шляхи розвитку ситуацій, у межах яких здійснюється їхня професійна діяльність. Окреслена полімодальність професійної діяльності перекладачів в контексті виконання локалізації текстів вимагає створення у ЗВО інтегрованого освітнього середовища, ресурси й можливості якого б сприяли формування усіх складників готовності студентів до реалізації професійних функцій під час локалізації.

У педагогіці категорія «середовище» розглядається як система, простір, мережа освітніх організацій. Своєю чергою, освітнє середовище, як і будь-яке середовище живого світу, має якості неперервності та неоднорідності [1]. Вчені Університету Сантьяго-де-Компостела (Іспанія) реалізували проект створення освітнього середовища підготовки майбутніх перекладачів і в результаті нарративного аналізу виявили, що освітнє середовище – це матеріальне середовище, а також взаємодії, що відбуваються у цьому середовищі [2, с. 15]. На думку М. Пардіньяс, освітні середовища характеризують такі ознаки: «єдність, цілісність; компонентний (елементний) склад, що включає як індивідуальні, і колективні (сукупні) суб'єкти; взаємозв'язок, структурованість цих елементів; подійність; відкритість простору (зв'язок із середовищем); значущість для суб'єктів за рахунок різноманітності, відкритості, рухливості, лабільності змісту, гнучкості структури тощо; навмисність створення освітнього простору та здатність його до зміни; наявність можливостей, що перевищують потреби суб'єкта на даний час, що забезпечує можливість вибору; педагогічна доцільність організації освітнього простору» [2, с. 15].

Організація професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації потребує, на наш погляд, створення інтегративного когнітивно-комунікативного освітнього середовища заснованого на цілеспрямованому використанні засобів цифрових технологій.

Йдеться, як підкреслює О. Цюняк, зокрема, про такі новації:

– «впровадження в освітній процес університету нових навчальних дисциплін та авторських спецкурсів;

– створення та популяризація бази цифрових освітніх ресурсів та інструментів для використання в освітньому процесі ЗВО сучасних лінгвістичних цифрових площадок;

– використання, розроблення і популяризація серед студентів віртуальних лабораторій та навчальних перекладацьких середовищ;

– розроблення навчально-методичного забезпечення з використання технологій віртуальної реальності тощо» [1].

Цифровізація професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації є запорукою формування інтегрованого освітнього середовища як відкритої системи, яка відображає ідеї педагогіки партнерства, тобто, існує на основі суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Оскільки системотворчим фактором освітнього середовища є суб'єкти освітнього процесу, то в процесі взаємодії вони створюють освітнє середовище як ціле і окремими своїми елементами впливають на кожного суб'єкта освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Цюняк Оксана Освітнє середовище та його роль у системі професійної підготовки майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності. URL: http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8894/1/Розділ%20монографії%20_Цюняк%20П..pdf (дата звернення: 1.09.2023 р.).
2. Pardinas M. J. A. Questions before words 'An Educational Space, a Stimulating Space?' *International Journal of Education through*. 2011. Art 7: 1. P. 7-26.

ГОЛЦАПФЕЛ М.В.,

МОЛНАР Т.І.

Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

У Новій українській школі задекларовано нові підходи до оцінювання процесу і результатів навчання. Одним із таких підходів є